

Divendres, 26 de juny de 2009

Acció Social reforça els serveis socials bàsics per fer front a la crisi

Els ajuntaments de més de 20.000 habitants i els consells comarcals rebran aquest any del Departament d'Acció Social i Ciutadania 162.324.607,7 euros per desenvolupar programes d'atenció social. Així ho recullen els contractes programa en matèria de serveis socials que ha presentat aquest matí la consellera Carme Capdevila acompanyada dels presidents de la Federació de Municipis de Catalunya, Manuel Bustos, i el de l'Associació Catalana de Municipis, Salvador Esteve.

L'aportació que rebran aquest 2009 els ajuntaments i consells comarcals significa un increment global del 13% respecte als 143.680.841,98 euros que van rebre l'any passat. A la convocatòria d'enguany s'hi han acollit 62 ajuntaments, els 41 consells comarcals i la Mancomunitat de la Plana.

Enguany, la novetat més destacada és l'important increment que registraran les ajudes del Departament destinades a finançar els serveis socials bàsics dels ajuntaments i consells comarcals. Aquests serveis són els que han notat més directament l'impacte de la crisi ja que actuen com la primera finestra a la qual s'adreça la ciutadania amb dificultats.

Per ajudar-los a donar una resposta satisfactòria aquest any els ens locals rebran 102.049.912,62 euros per finançar els serveis bàsics. Aquesta xifra representa el 62% del total de les subvencions recollides als contractes programa i suposa un increment del 19,4% respecte la que es va concedir l'any passat pel mateix concepte. A aquesta partida cal afegir-hi 3,5 milions més que el Departament ha habilitat excepcionalment aquest any per a actuacions d'urgència social. En total, doncs, són gairebé 106 milions d'euros que Acció Social posa a disposició dels ens locals per fer front a l'impacte de la crisi.

Un informe elaborat a finals de març entre el Departament d'Acció Social i Ciutadania i els serveis socials locals ja posava de manifest la forta pressió que l'advers context econòmic provocava sobre els serveis bàsics. Aquests havien detectat un increment generalitzat, principalment a les zones industrials, de les demandes d'assistència sobretot per part de persones i famílies que mai s'havien adreçat als serveis socials i que degut a la crisi demanaven ajut i orientació per poder cobrir necessitats bàsiques i assumir el pagament d'algunes despeses.

Així, la nova tipologia de persones usuàries dels serveis socials bàsics la conformen famílies en atur, homes sols i famílies d'origen immigrant en situació irregular o a l'atur, famílies monoparentals en atur o ingressos baixos, famílies amb patologies de salut mental i persones soles amb recursos insuficients.

Entre les demandes principals de les persones que utilitzen els serveis socials bàsics hi ha la cobertura de les despeses d'alimentació, el pagament del lloguer i les hipoteques de l'habitatge habitual i els subministres com l'aigua, la llum o el gas, l'accés a beques escolars per a llars d'infants i el pagament de bolquers, les quotes de l'escola concertada i finalment l'atenció domiciliària.

Davant d'aquesta situació, els ens locals van demanar a Acció Social la inclusió en els contractes programa d'aquest any una partida extraordinària destinada a ajudes d'urgència social. El Departament ha respost positivament i aquest any s'han habilitat 3,5 milions d'euros per fer front a aquestes actuacions. A més, els 102 milions d'euros per a serveis bàsics inclouen una partida d'11 milions que permetran reforçar els serveis municipals fins assolir els nivells de cobertura establerts a la cartera de la Llei de serveis socials de 3 treballadors/es socials i 2 educadors/es socials per cada 15.000 habitants.

Més de 60 milions d'euros per a la resta de programes dels contractes

A banda de la injecció de més de 100 milions d'euros per reforçar els serveis socials bàsics i fer front a la crisi, els contractes també distribuïran 60.274.695,08 euros. Aquests diners permetran finançar la resta d'actuacions incloses al programa: transport adaptat; atenció especialitzada de persones amb disminució; atenció especialitzada a la gent gran amb dependència; drogodependències i prevenció de la SIDA; impuls i l'ordenació de la promoció de l'autonomia personal i l'atenció a les persones amb situació de dependència; inclusió social; atenció a la infància i l'adolescència; famílies monoparentals; dones i els seus fills/es en situació de violència masclista; i integració de les persones estrangeres immigrants.

En aquest sentit els programes relacionats amb l'acollida i integració de les persones immigrades, després dels serveis bàsics, són els més ben dotats econòmicament amb una partida de 15,3 milions d'euros. A continuació se situen els Equips d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA) amb un ajut global de 14 milions d'euros i el finançament del transport adaptat amb 6,6 milions d'euros.

La signatura dels contractes programa es deriva de l'Acord Marc en matèria de serveis socials subscrit l'any passat entre el Departament d'Acció Social i Ciutadania, la Federació de Municipis de Catalunya i l'Associació Catalana de Municipis. Aquest Acord, vigent pel període 2008-2011, fixa un nou esquema de coordinació, cooperació i col·laboració interadministrativa per a la prestació i finançament dels serveis socials.

El nou model substitueix el sistema basat en convocatòries de subvencions per un altre d'avaluació d'objectius que permet equilibrar la relació entre el Departament d'Acció Social i Ciutadania i els ens locals. A través dels contractes programa, la Generalitat i els ens locals acordaran les accions a desenvolupar i avaluaran anualment la consecució dels objectius per determinar les noves aportacions econòmiques. En tractar-se d'actuacions plurianuals, es garanteix als ens locals la seguretat i estabilitat financera per desenvolupar-les.

Precisament, el Govern va aprovar fa dues setmanes la plurianualitat d'una part important dels serveis que s'inclouen als contractes programa. Aquesta plurianualitat compromet la Generalitat a destinar fins el 2011 un mínim de 364.485.871 euros als ajuntaments de més de 20.000 habitants, als consells comarcals i als ens locals supramunicipals pel desenvolupament de programes d'atenció social. Aquesta plurianualitat garanteix als ens locals estabilitat econòmica per finançar programes d'atenció social.